

Шляхи модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону

У статті виконано такі завдання: описано господарський потенціал і межі Карпатського регіону; з'ясовано його основні чинники формування Карпатського регіону; проаналізовано основні проблеми розвитку та формування; запропоновано шляхи модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону. Мета статті – запропонувати способи модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону. Для досягнення мети застосовано загальнонаукові методи, такі як аналіз та синтез, індукція та дедукція, аналогії й моделювання та ін. У ході дослідження з'ясовано, що на формування й ефективне використання господарського потенціалу регіону впливає низка факторів. Вони є сукупністю аргументів (причин), що зумовлюють особливості розвитку та використання ресурсної бази в Карпатському регіоні, визначають кількісні і якісні характеристики видів господарської діяльності, впливають на обсяги й напрями господарської діяльності, на визначення пріоритетів і є практичним інструментом виконання господарських завдань. Так, наприклад, до основних зовнішніх факторів формування та розвитку господарського потенціалу Карпатського регіону належать політичні, правові, господарські, соціальні, технологічні й інші сили впливу зовнішніх систем, які обмежують або стимулюють його функціонування. До внутрішніх факторів можна віднести здатність накопичувати, закріплювати та використовувати інформацію; рівень технологічного розвитку виробництва; соціальні умови існування населення; рівень освіти в регіоні тощо. Саме при модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону потрібно враховувати ці чинники. Отже, це дослідження може бути використане органами влади в областях Карпатського регіону під час формування його господарського потенціалу. Напрямами подальших досліджень можуть бути напрацьовані заходи з удосконалення господарського потенціалу Карпатського регіону. Дослідження є оригінальним, оскільки це результат роботи автора.

Ключові слова: господарський потенціал, Карпатський регіон, стратегічне управління.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасний стан економіки й тенденції економічних перетворень у регіонах України зумовлюють необхідність використання якісно нового підходу до управління господарським потенціалом регіонів для досягнення стійкого розвитку. Брак інформації про кількісні та якісні характеристики господарського потенціалу ускладнює формування стратегії розвитку регіону, а отже, знижує можливості його сталого зростання. Не є винятком і Карпатський регіон, багатий природно-екологічний потенціал якого сприяє розвитку господарського потенціалу.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Питання господарського потенціалу територій, зокрема Карпатського регіону, розкривають такі провідні науковці, як О. Берданова [1], Б. Боврон [2], В. Вакуленко [1], А. Вігода [2], Г. Девідсон [2], О. Кійко [4], О. Крайник [5], В. Мамонова [2], В. Тертичка [1], І. Федів [2] та ін. Проте питання вдосконалення й модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону потребує постійної уваги.

Мета статті – запропонувати способи модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону. Для цього потрібно виконати такі завдання: описати Господарський потенціал і межі Карпатського регіону; з'ясувати основні чинники формування Карпатського регіону; проаналізувати основні проблеми розвитку й формування Карпатського регіону; запропонувати шляхи модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Карпатський регіон охоплює крайню західну частину України, а саме Львівську, Івано-Франківську, Чернівецьку та Закарпатську області. Загальна площа регіону – 56,5 тис. км², або 9,4 % території держави. Карпатський регіон об'єднує південно-західні області України та межує на півночі з Волинським, а на сході – із Подільським регіонами. На заході й півдні його межі збігаються з державним кордоном України. Це дає змогу розвивати на території регіону галузі, які б виробляли експортну продукцію чи забезпечували її транзит [4].

Управління комплексним розвитком регіону повинно ґрунтуватися, насамперед, на залежності господарських можливостей регіону від ефективності функціонування виробництва й благополуччя кожного господарюючого об'єкта території від результатів його діяльності. Тобто регіональна економічна політика має на меті збалансований пропорціональний розвиток регіонів та підвищення добробуту населення [6].

Господарський потенціал регіону зазвичай розглядають як його сукупні можливості, підприємств регіону й окремих суб'єктів господарювання визначати, формувати та найбільш ефективно забезпечувати й задовольняти суспільні потреби (фактичні та потенційні) у процесі взаємодії з навколишнім середовищем і раціонально використовувати всі потенційні ресурси для забезпечення економічного зростання, суспільного добробуту, підвищення еколого-економічної безпеки регіону та країни в цілому. Господарський потенціал характеризує здатність суспільства виробляти товари й послуги, забезпечувати розширене відтворення для задоволення споживчих потреб та поліпшення якості життя населення [8].

На формування й ефективне використання господарського потенціалу регіону впливає низка факторів. Вони є сукупністю аргументів (причин), що зумовлюють особливості розвитку та використання ресурсної бази в Карпатському регіоні, визначають кількісні та якісні характеристики видів господарської діяльності, впливають на обсяги й напрями господарської діяльності, на визначення пріоритетів і є практичним інструментом виконання господарських завдань. Так, наприклад, до основних зовнішніх факторів формування й розвитку господарського потенціалу Карпатського регіону відносять політичні, правові, господарські, соціальні, технологічні та інші сили впливу зовнішніх систем, які обмежують або стимулюють його функціонування. До внутрішніх факторів можна віднести здатність накопичувати, закріплювати й використовувати інформацію; рівень технологічного розвитку виробництва; соціальні умови існування населення; рівень освіти в регіоні тощо. Саме під час модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону потрібно враховувати ці чинники.

Основними проблемами формування господарського потенціалу Карпатського регіону, як і інших регіонів, на сьогодні є [9]:

- великий дефіцит власних джерел формування ресурсів, що викликаний, насамперед, низькою ефективністю виробництва й глибоким падінням показників у реальному секторі економіки внаслідок економічної кризи;
- деформація в реальному секторі між сферами економічної діяльності (переважна спеціалізація держави на галузях важкої промисловості) та в міжгалузевому співвідношенні цін;
- відсутність розширеного відтворення основного капіталу, недостатня частка його чистого нагромадження;
- недостатня привабливість для іноземних інвесторів унаслідок мінливості економічної політики та відсутності стабільних пріоритетів у здійсненні регіональної інвестиційної політики;
- розподіл бюджетних фінансових ресурсів і ресурсів з іноземних джерел за регіонами без урахування їхнього нерівномірного, диспропорційного соціально-економічного розвитку;
- недостатньо розвинений ринок капіталів;
- недосконалий механізм довгострокового кредитування підприємств регіону та ін.

Розвиток регіону – багатовимірний і багатоаспектний процес, який розкриваємо з погляду сукупності різних соціальних і господарських цілей. Навіть якщо йдеться лише про господарський розвиток, він розглядається спільно з розвитком соціальним. Господарський розвиток уключає такі аспекти: зростання виробництва й доходів; зміни в інституційній, соціальній та адміністративній структурах суспільства; зміни в суспільній свідомості, у традиціях і звичках [3].

Стратегічно важливе проведення в Україні територіальної політики, спрямованої на усунення диспропорцій розвитку регіонів. Це зумовлює трансформацію регіональної політики – перехід від територіального перерозподілу ресурсів, із метою послаблення диференціації регіонів, до стимулювання регіонального розвитку з акцентом на власному потенціалі та ресурсах території, що передбачає створення необхідних передумов для стійкого розвитку регіонів, сприяння гармонізації структури їхнього господарства; зниження розбіжностей між регіонами в рівні життя населення, надання громадянам країни рівних соціальних можливостей; упровадження заходів щодо поліпшення гендерної рівності; координацію та узгодження загальнонаціональних, регіональних інтересів й інтересів територіальних громад і спільнот; підвищення ефективності використання бюджетних коштів; стимулювання прямої зацікавленості та відповідальності територіальної спільноти (громади) за власний розвиток [2, с. 20].

Потрібно відзначити, що становлення методологічних засад стратегічного планування в Україні відбувалося на базі запозичення закордонного досвіду, який вітчизняні дослідники переймали від

закордонних експертів у межах реалізації проектів партнерства. Результати опрацювання та узагальнення світової практики зі стратегічного планування з урахуванням деяких особливостей цього процесу в Україні за часів реалізації різних проектів, відображено у відповідних практичних посібниках. Найбільш відомими проектами партнерства нашої держави із закордонними країнами, що були реалізовані в Україні, є такі:

– проект партнерства Канада – Україна «Регіональне врядування та розвиток», що впроваджувався Канадським інститутом урбаністики у співпраці з Фундацією міжнародного навчання (Канада) та Асоціацією агенцій регіонального розвитку України за фінансової підтримки Канадського агентства з міжнародного розвитку (далі в роботі – канадські експерти) [2];

– проект «Запровадження європейських стандартів державного управління в Україні», що фінансувався Міністерством закордонних справ Великої Британії через «Global Opportunity Fund» (далі – британські експерти) [1];

– проект «Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність» (USAID ЛІНК) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (американські експерти) [10].

Стратегія розвитку регіону – інструмент узгодження державних, територіальних і галузевих інтересів та планів. Стратегічне планування розвитку регіону здійснюється на засадах концепції сталого гармонійного розвитку, яка визначає, що сталий розвиток територій – це соціально, економічно й екологічно збалансований розвиток міських і сільських поселень, спрямований на формування їхнього господарського потенціалу, повноцінного життєвого середовища для сучасного й наступних поколінь на основі раціонального використання наявних ресурсів (природних, трудових, виробничих, науково-технічних, інтелектуальних тощо), технологічного переоснащення й реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної, екологічної інфраструктур, поліпшення умов проживання, відпочинку та оздоровлення, збереження й збагачення біологічного різноманіття природного середовища та збереження культурної й історичної спадщини [2, с. 15–16].

Основні принципи державної регіональної політики, визначені в Стратегії, – це конституційність, законність, співробітництво, паритетність, відкритість, субсидіарність, координація, єдність, історична спадкоємність, сталий розвиток. Стратегічною метою реалізації державної регіональної політики є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку регіонів України задля забезпечення соціальної та економічної єдності держави, підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів, активізації економічної діяльності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних та інших стандартів для кожного громадянина незалежно від місця проживання [11].

Досягнення зазначеної мети дасть можливість регіонам до 2020 р. стати економічно сильнішими, взаємно інтегрованими, а також більш самостійними в результаті запровадження ефективної моделі управління на основі децентралізації, деконцентрації та субсидіарності. Стандарти і якість життя людей досягнуть вищого рівня, зростуть можливості для створення та ефективного функціонування партнерських відносин між суспільством, державою й бізнесом [11].

Стратегія ґрунтується на системі координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях, що передбачає [7]:

– синхронізацію процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки держави та її регіонів з урахуванням потреби їхнього розвитку й необхідність підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів. Особливо це стосується діяльності центральних органів виконавчої влади, що розробляють довгострокові цільові програми, спрямовані на розв'язання проблем розвитку окремих галузей економіки та суспільства, виконання яких суттєво впливає на розвиток територій. Із цією метою на державному рівні буде запроваджено проведення обов'язкової оцінки впливу реалізації стратегій та виконання програм розвитку окремих секторів економіки на розвиток потенціалу регіонів;

– узгодження регіональних стратегій розвитку зі Стратегією в частині визначення завдань і заходів, що передбачають спільні дії центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;

- узгодження територіального планування розвитку держави відповідно до Генеральної схеми планування території України, схем планування адміністративно-територіальних одиниць різного рівня та населених пунктів, а також регіональних стратегій розвитку;
- скоординоване середньострокове й короткострокове державне програмування регіонального розвитку та програмування розвитку регіонів і міст на основі прийнятих стратегічних документів;
- скоординовану реалізацію Стратегії за допомогою виконання плану заходів щодо її реалізації відповідно до визначених етапів і планів заходів щодо реалізації регіональних стратегій розвитку.

Стратегія регіонального розвитку має забезпечувати «здатність регіону успішно функціонувати в глобальному середовищі, реалізовувати свої гео економічні інтереси (зокрема отримання додаткових ресурсів розвитку, збільшення частки свого доходу) і на цій основі забезпечити пришвидшення економічного розвитку та зростання добробуту регіональної громади на тривалу перспективу, а також здатність протистояти викликам (деструкціям) глобального середовища» [5, с. 62].

Отже, основним способом модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону є стратегічне управління ним.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Алгоритм управління стратегічним розвитком господарського потенціалу Карпатського регіону впливає з місії регіону, стратегічних цілей, що формують загальну стратегію розвитку регіону. Для стратегічного управління розвитком господарського потенціалу регіону потрібно провести оцінку потенціалу, що включає стан і розвиток; ефективність використання й формування, які ґрунтуються на застосуванні SWOT-аналізу, що включає аналіз сильних і слабких сторін, а також можливостей та загроз. Далі проводиться визначення можливостей удосконалення потенціалу, формування оптимальної структури потенціалу на базі синергічної взаємодії його структурних складників відповідно до стратегічних цілей, формування стратегії розвитку потенціалу на базі обраної альтернативи розвитку регіону, реалізація стратегії розвитку господарського потенціалу, контроль й оцінка результатів реалізації стратегії розвитку потенціалу та досягнення мети. Проаналізувавши концептуальні основи формування системи управління ефективністю господарського потенціалу регіону, можемо зробити висновок, що її потрібно розкривати й досліджувати з погляду зовнішнього та внутрішнього середовищ. Перспективами подальших досліджень можуть бути напрацьовані заходи з удосконалення господарського потенціалу Карпатського регіону.

Література та джерела

1. Берданова О. Стратегічне планування: навчальний посібник / О. Берданова, В. Вакуленко, В. Тертичка. – Львів : ЗУКЦ, 2008. – 138 с.
2. Боврон Б. Розроблення та впровадження стратегічного плану розвитку регіону : практ. посіб. / Б. Боврон, А. Вігода, Г. Девідсон, В. Мамонова, І. Федів. – Київ : Вид-во К. І. С., 2008. – 214 с.
3. Игнатов В. Г. Регионоведение и управление / В. Г. Игнатов, В. И. Бутов. – Москва : Тесса, 2000. – 416 с.
4. Кійко О. А. Кластерний аналіз лісового комплексу Карпатського регіону. – Львів : РВВ НЛТУ України, 2009. – Вип. 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/chem_biol/nplanu/2009_7/107_Kijko_LAN_7.pdf.
5. Крайник О. П. Соціально-економічний розвиток регіону: механізми державного впливу : монографія / О. П. Крайник. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 232 с.
6. Носирев О. О. Окремі методологічні аспекти дослідження регіонального економічного потенціалу / О. О. Носирев // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова, 2013. – Вип. 4/2. – С. 189–192.
7. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
8. Степаненко С. В. Оцінка ефективності використання економічного потенціалу регіону та управління ним / С. В. Степаненко // Державне будівництво. – Харків : ХаріНАДУ, 2013. – № 1. – С. 75–83.
9. Талах В. І. Методологічні засади дослідження чинників формування, використання та відтворення економічного потенціалу регіону / В. І. Талах // Економічні науки. – 2011. – Вип. 8 (29). – Ч.4. – Серія «Облік та фінанси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua.portal>
10. Територіальний розвиток в Україні : розвиток агломерацій та субрегіонів : [Проект USAID : Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність]. – Київ, 2012. – 183 с.

11. Ярошенко І. В. Аналіз стратегічних підходів і проблемні питання щодо організації прогнозування соціально-економічного розвитку в країнах ЄС та Україні / І. В. Ярошенко, І. Б. Семигуліна // Проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 99–107.

References

1. Berdanova O. Stratehichne planuvannya: navchalnyi posibnyk / O. Berdanova, B. Vakulenko, V. Tertychka. – L. : ZUKTs, 2008. – 138 s.
2. Bovron B. Rozroblennia ta vprovadzhennia stratehichnogo planu rozvytku rehionu: Praktychnyi posibnyk / B. Bovron, A. Vihoda, H. Devidson, V. Mamonova, I. Fediv. – K. : Vyd-vo K.I.S., 2008. – 214 s.
3. Yhnatov V. H. Rehyonovedenye u upravlenye / V. H. Yhnatov, V. Y. Butov. – M. : Tessa, 2000. – 416 s
4. Kiiko O. A. Klasternyi analiz lisovoho kompleksu karpatskoho rehionu. – Lviv : RVV NLTU Ukrainy, 2009. – Vyp. 7 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/chem_biol/nplanu/2009_7/107_Kijko_LAN_7.pdf.
5. Krainyk O. P. Sotsialno-ekonomichnyi rozvytok rehionu: mekhanizmy derzhavnogo vplyvu // Monohrafiia. Lviv : LRIDU NADU, 2011. – 232 s.
6. Nosyrev O. O. Okremi metodolohichni aspekty doslidzhennia rehionalnogo ekonomichnogo potentsialu // Visnyk ONU imeni I. I. Mechnykova, 2013. – Vypusk 4/2. – S. 189–192/
7. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnogo rozvytku na period do 2020 roku : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06.08.2014 r. № 385 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.rada.gov.ua
8. Stepanenko S. V. Otsinka efektyvnosti vykorystannia ekonomichnogo potentsialu rehionu ta upravlinnia nym // Derzhavne budivnytstvo. KhariNADU, 2013. – № 1. – S. 75–83.
9. Talakh V. I. Metodolohichni zasady doslidzhennia chynnykiv formuvannia, vykorystannia ta vidtvorennia ekonomichnogo potentsialu rehionu // Ekonomichni nauky. 2011. Vypusk 8 (29). Ch.4. Seriia «Oblik ta finansy» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.nbu.gov.ua.portal>
10. Terytorialnyi rozvytok v Ukraini: rozvytok ahlomeratsii ta subrehioniv: [Proekt USAID: Lokalni investytsii ta natsionalna konkurentospromozhnist]. –K., 2012. – 183 s
11. Iaroshenko I. V., Semyhulina I. B. Analiz stratehichnykh pidkhodiv i problemni pytannia shchodo orhanizatsii prohnozuvannia sotsialno-ekonomichnogo rozvytku v krainakh YeS ta Ukraini // Problemy ekonomiky, 2015. – № 3. – S. 99–107.

Машика Анна. Пути модернизации хозяйственного потенциала Карпатского региона. В статье решаются следующие задачи: описывается хозяйственный потенциал и границы Карпатского региона; выяснены основные факторы формирования Карпатского региона; проанализированы основные проблемы развития и формирования Карпатского региона; предлагаются пути модернизации хозяйственного потенциала Карпатского региона. Цель статьи – предложить пути модернизации хозяйственного потенциала Карпатского региона. Для достижения цели в статье использованы загалнонаучные методы, такие как анализ и синтез, индукция и дедукция, аналогия и моделирование, а также другие методы. В ходе исследования установлено, что на формирование и эффективное использование хозяйственного потенциала региона влияет целый ряд факторов. Они представляют собой совокупность аргументов (причин), обуславливающих особенности развития и использования ресурсной базы в Карпатском регионе, определяют количественные и качественные характеристики видов хозяйственной деятельности, влияющих на объемы и направления хозяйственной деятельности, на определение приоритетов и является практическим инструментом решения хозяйственных задач. Так, например, к основным внешним факторам формирования и развития хозяйственного потенциала Карпатского региона относятся политические, правовые, хозяйственные, социальные, технологические и другие силы влияния внешних систем, которые ограничивают или стимулируют его функционирование. К внутренним факторам можно отнести способность накапливать, закреплять и использовать информацию; уровень технологического развития производства; социальные условия существования населения; уровень образования в регионе и т. п. Именно при модернизации хозяйственного потенциала Карпатского региона необходимо учитывать эти факторы. Следовательно, данное исследование может быть использовано органами власти в областях Карпатского региона при формировании его хозяйственного потенциала. Направлениями дальнейших исследований могут быть наработаны меры по совершенствованию хозяйственного потенциала Карпатского региона. Данное исследование является оригинальным, поскольку есть результатом работы автора.

Ключевые слова: хозяйственный потенциал, Карпатский регион, стратегическое управление.

Mashika Hanna. The Ways of Modernizing of the Carpathian Region Economic Potential. In the article, the following tasks have been solved: economic potential and borders of the Carpathian region are described; the main factors of formation of the Carpathian region are clarified; the main problems of development and formation of the

Carpathian region are analyzed; the ways of modernization the economic potential of the Carpathian region are proposed. The purpose of the article is to propose the ways of modernizing of the Carpathian region economic potential. To achieve the goal in the article it has been used general scientific methods such as analysis and synthesis, induction and deduction, analogy and modeling, as well as other methods. The study has found that the formation and effective usage of the economic potential of the region is affected by a number of factors. These factors are set of causes which determine the specifics of the development and use of the resource base in the Carpathian region, the quantitative and qualitative characteristics of the economic activities that affect the volume and direction of economic activity, determination of priorities and they are the practical tool for solving economic tasks. For instance, the main external factors in the formation and development of the economic potential of the Carpathian region include political, legal, economic, social, technological and other forces of the influence of external systems that limit or stimulate its functioning. Internal factors include the ability to accumulate, consolidate and use the information; the level of technological development of production; social conditions of the population; the level of education in the region and the like. During the modernization of the economic potential of the Carpathian region these factors should be taken into account. Consequently, this study can be used by the authorities in the Carpathian region during the formation of its economic potential. Directions for further research can be developed to improve the economic potential of the Carpathian region. This study is original because it is the result of the author's work.

Key words: economic potential, Carpathian region, strategic management.

Стаття надійшла до редколегії
11.05.2017 р.

УДК 911.3

Юлія Перегуда

Соціально-економічна нерівність населення крізь призму урбанізаційних процесів у Столичному макрорайоні України

У сучасних умовах зростає необхідність висвітлення соціально-економічної нерівності населення з процесами урбанізації в межах Столичного макрорайону України. Мета статті – дослідження соціально-економічної нерівності населення, а саме окреслення особливостей для формування середнього класу, які поєднуються з урбанізаційними процесами в межах Столичного макрорайону України. Досліджено та картографовано за показниками «щільність» і «чисельність» наявного населення в регіоні. За допомогою статистичних показників можливо наочно простежувати специфіку середнього класу та привести дані, які існують на певному етапі розвитку суспільства й у межах територіальних одиниць. Констатовано, що запровадження регіональної політики із врахуванням урбанізаційних процесів має включати всі складові елементи, що впливають на формування середнього класу.

Ключові слова: середній клас, регіональний аналіз, соціально-економічна нерівність, регіональна політика, урбанізація.

Постановка наукової проблеми та її значення. Дослідження соціально-економічної нерівності варто розглядати через регіональний вимір у поєднанні з процесами урбанізації. З огляду на це суспільно-географічне дослідження визначення середнього класу в межах окресленої території, а саме Столичного макрорайону України, є актуальним. Розвиток середнього класу має розглядатися під час формування регіональної політики регіону та виступати ключовим критерієм для реформ як соціального, так і економічного характеру. Крім того, актуальність обраної тематики також зумовлена тим, що за допомогою досліджень регіонального характеру можливо отримати наукові дані, які можуть бути використані у виборі шляху розвитку середнього класу з подальшим його становленням. Формування середнього класу зумовлено його значенням у підвищенні рівня життя населення, зменшенні майнового розшарування в межах певної територіальної одиниці.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Питанням нерівності населення та дослідження процесів урбанізації в регіоні тією чи іншою мірою приділяли увагу такі вчені, як М. Абакумова,